

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת צו – שבת הגדול תשפ"ג

שלמה, לפיכך יזכר החטא תמיד כדי שירבה בתשובה. ובהו בא תרמו על נכון דרפואת הברית יזכר תמיד מה שפגם, ובהו ושוב ורפא לו:

(נגזי המלך, תיקון הברית אות ל)

צריך כל אדם להתודות הוידוי כולו

אף לא פעלו עולה, בדרכי הלכו (תהלים קיט ג). והכונה, במה שידוע דהודוי נתקן בלשון רבים, 'אשכננו, בגדנו, משום דכל ישראל ערבים זה לזה, ואם אין בכל אחד ואחד אותו עון שהוא מתודה עליו, יש בחברו, ומשום ערבנות נתפש עליו וחשוב כאלו היה בו בעצמו. ועוד, שאם לא יש בו בגלגל זה יש בו בגלגל אחר. ועל כן צריך כל אדם להתודות הוידוי כולו, ויגמר בדעתו דכל האמור בודוי עבר עליו. והו שאתמר אף לא פעלו עולה, אפלו הכי בדרכי הלכו, שהם דרכי הוידוי, דהינו חושבים בלבם שהכל עברו עליו, ומתנודים על הכל:

השב מאהבה זדונותי חשבות בזכויות

אי נמי, דידוע דהשב מאהבה לא די לו שנקמלו עונותיו, אלא אפלו זדונות נעשו לו כזכויות (יומא פו:). והו שאתמר דנצרי עדתיו של השם ודורשים אותו בכל לבבם ביראה ואהבה קראוי, לא די להם שהעונות שעברו עליהם נחשב להם כאלו לא פעלו עולה מעולם, אלא אדרבא, נחשב להם דאותם עונות שעשו, זכויות עשו. והו בדרכי הלכו, דהינו באותם עונות עצמם נחשב להם בדרכי הלכו:

(אלף בינה, תהלים קיט אות א)

זהירות לבעל תשובה

קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה' (תהלים כו יד). בא להזהיר לבעל תשובה שיהיה זהיר וזריז, ויוסיף מדי יום ביומו לאזור חיל ולהוסיף תשובה על תשובתו, שפא עדין לא השלים חקו ולא נתכפר עונו כפרה גמורה קראוי. ומי לנו בעל תשובה גמורה יותר מדרך המלך עליו השלום, ואפלו הכי קאמר (תהלים נא ה) 'חטאתי נגדי תמיד', שלא היה שוכח החטא מבין עיניו, והיה מוסיף תקון על תקון. וקל וחומר לשאר בני אדם שאינם יודעים לעשות תשובה כתקונה שצריכים שלא ישכחו החטא שעשו, ובכל יום ויום יוסיפו תקון על תקון. משום הכי כפל כאן ב' פעמים קוה:

(שערי ארוכה אות א)

בדאי שאינו חוזר ריקם, כמו שאתמר 'מוזדה ועזב ירחם', דהינו בדאי הוא שירחם. והו שאתמר דרכי ספרתי, דהינו הודוי שאני מתודה ומספר לפניך כל דרכי המקלקלים ומתחרט עליהם, ובה פשוט אצלי שתענני, לכן אמר ותענני לשון עבר, דהינו שעניתי כבר, ולא אמר 'תענני', לפי שאמר כיון שעשיתי ודוי וחרטתי כראוי פשוט אצלי שכבר עניתי. אבל מבקש ושואל מן למדני חקוי, והכונה לפי שהתשובה היא מדבגות ומעלות, וזו למעלה מזו וזו למעלה מזו, והמעלה שבהם הוא שיהיה בעל התשובה חכם בסודות התורה, וידע העולמות שפגם בהם והשמות שפגם בהם, ויעשה תקון המועיל לתקן כל דבר בשורשו ומקורו לבלתי ישאר שום פגם חס ושלום, והו שמבקש ושואל למדני חקוי, דהינו למדני לעשות לכל דבר ודבר חק הראוי לו:

(מחשוף הלבן פרשת צו)

להוסיף בכל יום ויודוי וחרטה

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית ראשי תבות רפואת ברית תמיד יזכר את שפגם. בא לרמוז דמעקרי כפרת הברית הוא שיזכר תמיד באהבה ושברון לבב מה שפגם בברית, וכמו שאתמר דוד המלך עליו השלום במזמור התשובה (תהלים נא ה) 'חטאתי נגדי תמיד', דהו התקון הגדול כשמשים החטא בין עיניו ולא ישכח, דבהו בכל יום ויום מוסיף ודוי אחר ודוי וחרטה אחר חרטה ותשובה אחר תשובה. אבל אם מיד בשונו שכח החטא ואמר כבר נתקבלה תשובתו, ולא נשאר לשית החטא בין עיניו ולדאג ולהתאנח עליו, בהו יש ספק גדול אם נתקבלה תשובתו:

ובהו נראה לפרש המסורה, 'הלוך ושוב' (בראשית ח ג), 'הלוך וחסור' (שם פסוק ה), 'הלוך ונסוע' (שם יב ט), 'הלוך וגדל' (שם כו ג), והכונה אם השב בתשובה בכל יום 'הלוך ושוב' ומוסיף בכל יום תשובה וחרטה ומשים חטאו בין עיניו, לזה יצר הרע 'הלוך וחסור' ומניחו לעשות תשובה שלמה כתקנה, דהיצר הרע הוא המסית לאדם ואומר לו כבר נתקבלה תשובתו כדי למנעו מלעשות תשובה שלמה, ומניעתו היא שישכח החטא ולא יתחרט עליו, וכיון שמתחרט על מה שעבר עליו מוכרח הוא שירבה בכל יום בתשובה ו'הלוך וחסור' יצר הרע ממנו. אבל אם שכח החטא ו'הלוך ונסוע', דהיה מסייע דעתו ממנו, בהו יצר הרע 'הלוך וגדל' בו ואיננו מניחו לעשות תשובה

להיות רבוק תמיד בכל עת בהשי"ת

אף אלקים יפדה נפשי מיד שאול כי יקחני סלה (תהלים טו). בא דוד המלך עליו השלום לבקש על עצמו ולהודות גם לבני אדם הדרך שבה נצולים משאול, והיא כמו שכתב במקום אחר ושנה, כי לא שיק שינצל האדם מדין גיהנם ויזכה לגן עדן, וזאת בהתדבקותו בה' יתברך תמיד, ולא יפנה מחשבתו ממנו בכל עת, וכמו שאתמר דוד המלך עליו השלום (תהלים טו ח) 'שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט'. כי אם לא יעשה כן האדם, בהכרח שישעה ויחטא, וכשיעשה כן ולא יפריד מחשבתו מהבורא יתברך שמו כלל, אפלו הכי לא יתלה הגדלה בעצמו ויאמר כמה גבור וחסיד אני, רק יתלה הכל בחסדו יתברך שמו שיעזרו עליו, כמו שכתוב (שם לו ג) 'א' לא יעזבוני בידו' (סוכה נב:). והו שאתמר אף אלקים יפדה נפשי מיד שאול, ותני והדר מפרש, תדע במה יפדנו משאול, כשיעשה לו זאת, והוא כי יקחני סלה, דהינו יקחני לחלקו, ולא תהיה מחשבתו ועסקי כי אם עמו, על דרך 'שויתי ה' לנגדי תמיד'. ואף על גב דהדבר הזה דהתדבקות תלוי בידי אדם, מאחר דהעזר תלוי בידו יתברך, תלה הדבר בו ואמר כי יקחני סלה:

(דרש טוב, דרוש ו' לנפטרים)

דביקות בה' - מידה כנגד מידה

דבקתי בעדומיך ה' אל תבישני (תהלים קיט לא). זה מדבר על המעלה שזוכה בדבקות בו יתברך, ואומר לפניו יתברך עשה לי מדה כנגד מדה, כשם שאני דבקתי בעדומיך ואיני מתפרש מהם, גם אתה עשה לי התדבקות בך, והו ה' אל תבישני, דהינו מלהתדבק בך, וזו היא מעלה שביעית:

(מחשוף הלבן פרשת צו)

הוידוי נצרך לבעל תשובה

דרכי ספרתי ותענני למדני חקוי (תהלים קיט טו). בא לרמוז על הודוי שהוא דבר גדול והוא צריך הרבה לבעל תשובה, כמו שאתמר (משלי כח ג) 'מוזדה ועזב ירחם'. וכמו שמצינו בקרבן דצריך להתודות עליו, כמו שאתמר (במדבר ז ז) 'התודו את חטאתם אשר עשו, וכתוב (לעיל ה ה) 'והתודה אשר חטא עליה, כן צריך בעל תשובה להתודות ולהתחרט (רמב"ם תשובה פ"ב ה"ב), והמתודה ומתחרט

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו בפסוק 'מוזדה ועזב ירחם'? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מודיקת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת ויצא:

ה' מושה הולצמן מבית שמש.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחדית מתיבתא בהוצאת 'עוז והדר'.

